

Prodej movitých věcí a nemovitostí

Z pojmu „exekucemi“ obsaženého v ustanovení § 130 odst. 3 exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 11. 2009, lze jazykovým výkladem dovodit, že zákon č. [119/2001](#) Sb., ve znění zákona č. [286/2009](#) Sb., je - mimo případů uvedených v R 2/2006 - třeba aplikovat nejen při souběhu výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti podle občanského soudního řádu s exekucí prodejem nemovitosti podle exekučního řádu, ale také v situaci, jsou-li tytéž nemovitosti postiženy dvěma či více exekucemi podle exekučního řádu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3121/2011, ze dne 17.7.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné M. a.s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. M.F., advokátem se sídlem v P., proti povinnému Ing. J. D., zastoupenému Mgr. E.Z., advokátem se sídlem v P., za účasti věřitele T. H., zastoupeného Mgr. H. H., advokátkou se sídlem v P., vydražitele P. S. a soudního exekutora JUDr. S. P., Exekutorský úřad P., se sídlem v P., pro 2.000.000,- Kč s příslušenstvím, o rozvrhu rozdělované podstaty, vedené u soudního exekutora JUDr. S.P. pod sp. zn. 117 EX 1363/08, o dovolání věřitele T. H. proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. dubna 2011, č. j. 17 Co 308/2010 - 228, tak, že usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. dubna 2011, č. j. 17 Co 308/2010 - 228, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Soudní exekutor JUDr. Stanislav Pazderka, Exekutorský úřad Písek, usnesením ze dne 23. 6. 2010, č. j. 117 EX 1363/08 - 146, rozvrhl rozdělovanou podstatu ve výši 1.460.000,- Kč tak, že se z ní uspokojí přihlášené pohledávky v tomto pořadí a výši: 1) pohledávka soudního exekutora JUDr. Stanislava Pazderky, Exekutorský úřad Písek, na úhradu nákladů této exekuce ve výši 274.608,- Kč, a 2) pohledávka T. H. vyplacením zbytku rozdělované podstaty ve výši 1.185.392,- Kč. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že při rozvrhovém jednání uplatnili svoji pohledávku oprávněná a T. H. (k uspokojení jeho pohledávky byla nařízena exekuce vedená soudním exekutorem JUDr. Janem Grosamem, Exekutorský úřad Praha 6, pod sp. zn. 025 EX 712/08) s tím, že obě náleží do třetí skupiny, a že oprávněná vznesla námitku proti zařazení pohledávky T. H. do třetí skupiny, neboť má za to, že tato pohledávka náleží do šesté skupiny. Soudní exekutor rozdělovanou podstatu rozdělil podle § 337c o. s. ř. tak, že v prvním pořadí uspokojil pohledávku na nákladech exekuce, která náleží do první skupiny, pohledávku oprávněné zařadil podle § 337c odst. 1 písm. c) o. s. ř. do třetí skupiny s tím, že pro její pořadí je rozhodující den, kdy mu došel návrh na nařízení exekuce (tedy 3. 9. 2008), a pohledávku T. H. zařadil jako pohledávku dalšího oprávněného s odůvodněním, že exekuční řízení, ve kterém byla proti témuž povinnému vymáhána, bylo přerušeno podle § 14 odst. 1 zákona č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí (dále též jen zákon č. [119/2001](#) Sb.), neboť exekuční příkaz soudního exekutora JUDr. Jana Grosama postihující tytéž nemovitosti byl příslušnému katastrálnímu úřadu doručen později než exekuční příkaz vydaný v dané věci. Dále z § 15 věty druhé zákona č. [119/2001](#) Sb. dovodil, že byla-li pohledávka J. H. vedena jako pohledávka oprávněného, jejíž pořadí by se řídilo ustanoveními § 337c odst. 1 písm. c) a § 337 odst. 5 písm. a) o. s. ř., zůstanou „tyto vlastnosti zachovány“ i v daném exekučním řízení, přičemž za rozhodný se považuje den, kdy soudu, resp. soudnímu exekutorovi

JUDr. Janu Grosamovi, došel návrh na nařízení exekuce. Stalo-li se tak v lednu 2008, má pohledávka T. H. ve třetí skupině lepší pořadí než pohledávka oprávněné; zbytek rozdělované podstaty v částce 1.185.392,- Kč jí proto byl vyplacen na úhradu její pohledávky, čímž celá rozdělovaná podstata byla vyčerpána.

K odvolání oprávněné Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 11. 4. 2011, č. j. 17 Co 308/2010 - 228, změnil usnesení soudního exekutora tak, že rozdělovaná podstata ve výši 1.460.000,- Kč se rozvrhuje tak, že se z ní uspokojí pohledávky v tomto pořadí a výši: 1) pohledávka soudního exekutora JUDr. Stanislava Pazderky, Exekutorský úřad Písek, k hotovému zaplacení v plné výši 274.608,- Kč, a 2) pohledávka oprávněného ve výši 360.000,- Kč na úroku z prodlení za poslední 3 roky před rozvrhovým jednáním, ve výši 222.106,10 Kč na náhradě nákladů a ve výši 603.285,90 Kč na částečnou úhradu vymáhané jistiny, k hotovému zaplacení ve výši celkem 1.185.292,- Kč; dále uložil věřiteli T. H. a povinnému zaplatit oprávněné náhradu nákladů odvolacího řízení s tím, že jinak nemají účastníci navzájem právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudním exekutorem, že proti povinnému jsou souběžně vedeny dvě exekuce prováděné soudními exekutory JUDr. Pazderkou a JUDr. Grosamem podle exekučního řádu prodejem stejných nemovitostí v k.ú. Černý most, obec Praha, přičemž obě řízení byla zahájena v roce 2008; dále zjistil, že pravomocným usnesením ze dne 7. 4. 2010, č. j. 117 EX 1363/08 - 18, udělil soudní exekutor JUDr. Pazderka příklep na dražených nemovitostech vydražiteli P. S. za nejvyšší podání ve výši 1.460.000,- Kč, které zaplatil dne 17. 5. 2010. Ztotožnil se se závěrem soudního exekutora JUDr. Pazderky, že jeho pohledávka na nákladech exekuce podle exekučního příkazu ze dne 19. 5. 2010, č. j. 117 EX 1363/08 - 132, ve výši 274.608,- Kč náleží do první skupiny podle § 337 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a § 66 odst. 7 exekučního řádu, nepřisvědčil však jeho názoru, že na danou věc dopadá zákon č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění zákona č. [286/2009](#) Sb. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. července 2004, sp. zn. 20 Cdo 331/2004, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 2/2006 (dále též jen „R 2/2006“), konstatoval, že tento zákon ve znění před novelou provedenou zákonem č. [286/2009](#) Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 11. 2009, upravoval postup soudů, soudních exekutorů a dalších orgánů v případech souběhu „exekuce“ nařizované (vždy podle o. s. ř.) soudem a prováděné (podle téhož předpisu) soudem nebo (podle exekučního řádu) soudním exekutorem na straně jedné, s „exekucí“ daňovou, případně správní na straně druhé. Od 1. 11. 2009 došlo podle krajského soudu ke změně tohoto zákona jen v tom, že předmětem jeho úpravy je i postup v případech souběhu výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. nařízeného a prováděného soudem s exekucí podle exekučního řádu nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem, že před novelou ani po ní citovaný zákon neupravuje postup soudů a soudních exekutorů při provádění exekucí souběžně postihujících tutéž věc, které byly nařízeny soudem a prováděny soudním exekutorem podle exekučního řádu, a že změnu nepřineslo ani ustanovení § 130 odst. 3 zákona č. [120/2001](#) Sb., které bylo do zákona doplněno novelou provedenou zákonem č. [286/2009](#) Sb., neboť to řeší postup souběhu exekuce (podle exekučního řádu) a soudního výkonu rozhodnutí (podle o. s. ř.). Skupiny a pořadí pohledávek, které se z rozvrhované podstaty uspokojí, je tak nutné určit podle § 337c o. s. ř. Pohledávka oprávněné náleží do třetí skupiny podle § 337c odst. 1 písm. c) o. s. ř., ovšem pohledávka věřitele T. H. nemůže mít zachováno pořadí podle § 14 a § 15 zákona č. [119/2001](#) Sb., jelikož se tento zákon v daném řízení neuplatní.

Přihlásil-li jmenovaný věřitel svoji pohledávku podáním ze dne 17. 6. 2009, nelze ji s ohledem na výši rozdělované podstaty uspokojit (jako pohledávku dalšího oprávněného nebo jako ostatní pohledávku), neboť v „pořadí nebo skupině“ jí vždy předchází pohledávka oprávněné. Ve třetí skupině se tedy částečně uspokojí pohledávka oprávněné, čímž rozdělovaná podstata byla vyčerpána. Dále krajský soud uvedl, že z vyložených důvodů se nezabýval „tvrzením oprávněné směřujícím k prokázání neexistence pohledávky T. H.“, a rovněž okolností, že provedení exekuce nařízené usnesením Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2008, č. j. 33 Nc 8383/2008 - 6, ve věci oprávněného

T. H. (tehdy jeho právního předchůdce) proti povinnému Ing. J. D. bylo usnesením téhož soudu ze dne 10. 10. 2008, č. j. 33 Nc 8383/2008 - 46, odloženo do pravomocného rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4 ve věci vedené pod sp. zn. 41 C 269/2008, v níž „mělo být žalováno o určení neplatnosti přistoupení povinného k dluhu společnosti E., s. r. o., a o neplatnosti jeho souhlasu s přímou vykonatelností exekutorského zápisu, který sloužil jako exekuční titul“.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal věřitel T. H. dovolání, v němž uplatnil dovolací důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. Nesouhlasí s právním názorem odvolacího soudu, že na souběh exekucí se nevztahuje zákon č. [119/2001](#) Sb., neboť to je v rozporu s platnou právní úpravou exekučního řádu provedenou zákonem č. [286/2009](#) Sb., který v § 130 odst. 3 stanoví, že jsou-li exekucemi prováděnými podle tohoto zákona i výkonem rozhodnutí prováděným podle občanského soudního řádu postiženy tytéž věci, práva nebo majetkové hodnoty, postupuje se podle zákona, kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí. Poukazuje na to, že podle přechodných ustanovení zákona č. [286/2009](#) Sb. se exekuční řád ve znění účinném ode dne tohoto zákona použije i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že § 130 odst. 3 exekučního řádu uvádí množné číslo „exekucemi“, nikoliv „exekucí“, lze jazykovým výkladem dovodit, že i souběh exekucí (tj. dvou exekucí nařízených soudem a prováděných soudními exekutory) se od 1. 11. 2009 řídí zákonem č. [119/2001](#) Sb. K velké novele exekučního řádu provedené zákonem č. [286/2009](#) Sb. se vyjádřila i odborná literatura - viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, str. 457, v němž se k § 130 odst. 3 exekučního řádu uvádí, že „oprávněný z přerušené exekuce má právo v případech, kdy je řízení přerušeno podle zákona č. [119/2001](#) Sb., vstoupit do prováděné exekuce jako další oprávněný“ a že „zákon č. [119/2001](#) Sb. oproti OSŘ navíc pro oprávněné přináší výhodu zachování pořadí pohledávky z exekuce, kterou ze své iniciativy zahájili, i pro případ, kdy se přihlásí do rozvrhu rozdělované podstaty získané v jiné exekuci (§ 15 zákona č. [119/2001](#) Sb.), a jejich pořadí se neodvívá až od okamžiku podání přihlášky“. Vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, spatřuje v tom, že pokud by byl správný opačný závěr odvolacího soudu o nemožnosti aplikace zákona č. [119/2001](#) Sb., bylo celé exekuční řízení vedeno nezákonně a odvolací soud porušil § 212 odst. 5 o. s. ř., jelikož měl z úřední povinnosti přihlídnout k existenci překážky věci rozsouzené, tj. ke skutečnosti, že již dříve byl vydán exekuční příkaz v exekučním řízení vedeném k návrhu dovolatele soudním exekutorem JUDr. Grosamem. Odvolacímu soudu rovněž vytýká, že rozhodl zcela v rozporu se zásadou předvídatelnosti soudního rozhodnutí a že pochybil, pokud posuzoval pouze jednu konečnou fázi řízení o rozdělení podstaty, nepřihlédl k předcházejícím vadám řízení a při rozvrhu rozdělované podstaty vycházel pouze z § 337c odst. 1 písm. c) o. s. ř. Má tudíž za to, že došlo-li již k provedení dražby, je v rozporu se zásadami zakotvenými v § 1 - 3 o. s. ř., aby výtěžek připadl oprávněnému, když exekuce v jeho prospěch byla vedena nezákonně. Zcela nepřijatelný a v rozporu s právem na spravedlivý proces považuje postup soudních exekutorů a odvolacího soudu, spočívající v tom, že exekutor JUDr. Grosam přerušil řízení právě z toho důvodu, že exekutor JUDr. Pazderka prováděl exekuci v souladu se zákonem č. [119/2001](#) Sb. jen proto, že (jeho) exekuční příkaz byl příslušnému katastrálnímu úřadu doručen jako první, avšak při rozvrhu rozdělované podstaty již odvolací soud zákon č. [119/2001](#) Sb. neaplikoval. Opětovně namítá, že z důvodu překážky věci rozsouzené neměla být v daném exekučním řízení vydána dražební vyhláška, že krajský soud měl usnesením ze dne 28. 1. 2010 dražební vyhlášku zrušit, a nikoliv usnesení exekutora potvrdit, resp. že okresní soud měl rozhodnout o částečném zastavení exekuce, a že neměl-li být na střet dvou exekucí aplikován zákon č. [119/2001](#) Sb., měl dražbu provádět JUDr. Grosam. Další vadu řízení, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, pak spatřuje v tom, že krajský soud nepřerušil řízení do doby rozhodnutí o jeho návrhu na částečné zastavení exekuce ze dne 31. 3. 2011 a že se s tímto návrhem v napadeném usnesení nevypořádal. Navrhl, aby dovolací soud napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Oprávněná se v písemném vyjádření k dovolání ztotožnila s rozhodnutím odvolacího soudu a dále vyjádřila názor, že účastenství věřitele T. H. v daném exekučním řízení je neoprávněné, neboť mu nesvědčí pohledávka z exekučního titulu.

Dovolací soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 7. 2009 (viz čl. II Přejídná ustanovení, bod 12 části první zákona č. [7/2009](#) Sb.) a po přezkoumání napadeného usnesení odvolacího soudu dospěl k závěru, že dovolání, které je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e), odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a § 130 odst. 1 exekučního řádu, je důvodné.

Právní posouzení je ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy (nejen hmotného práva, ale i práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V posuzované věci z obsahu spisu vyplývá, že k návrhu oprávněné, doručenému Okresnímu soudu v Hradci Králové dne 2. 9. 2008, nařídil tento soud pravomocným usnesením ze dne 8. 9. 2008, č. j. 33 Nc 9742/2008 - 10, exekuci na majetek povinného k uspokojení pohledávky ve výši 2.000.000,- Kč s 6 % úrokem z prodlení p.a. od 1. 1. 2006 do zaplacení, odměny ve výši 6.666,66 Kč, nákladů nalézacího řízení ve výši 173.137,60 Kč a k úhradě nákladů exekuce, jejímž provedením pověřil soudního exekutora JUDr. Stanislava Pazderku. Dne 12. 9. 2008 vydal soudní exekutor exekuční příkaz č. j. 117 Ex 1363/08 - 23, jímž nařídil provedení exekuce prodejem nemovitostí povinného v kat. území Černý most, obec Praha, zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu. Tento příkaz byl katastrálnímu úřadu doručen dne 12. 9. 2008. Dále se z obsahu spisu podává, že k návrhu společnosti G.C., s.r.o., identifikační číslo osoby 170 48 109 (procesního předchůdce T. H.), nařídil Okresní soud v Hradci Králové pravomocným usnesením ze dne 21. 1. 2008, č. j. 33 Nc 8383/2008 - 6, exekuci na majetek totožného povinného k uspokojení pohledávky ve výši 1.857.102,- Kč se smluvní pokutou ve výši 282.537,- Kč s příslušenstvím a k úhradě nákladů exekuce, jejímž provedením pověřil soudního exekutora JUDr. Grosama. Dne 21. 2. 2008 vydal tento soudní exekutor exekuční příkaz č. j. 025 Ex 712/08 - 5, kterým nařídil provedení exekuce prodejem mimo jiné totožných nemovitostí povinného v kat. území Černý most. Exekuční příkaz byl doručen katastrálnímu úřadu až dne 10. 12. 2008. Exekuční řízení vedené u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 33 Nc 8383/2008 bylo usnesením soudního exekutora JUDr. Grosama podle § 15 zákona č. [119/2001](#) Sb. přerušeno a v daném řízení udělil soudní exekutor JUDr. Pazderka příklep na dražených nemovitostech vydražiteli P. S. za nejvyšší podání ve výši 1.460.000,- Kč, které zaplatil dne 17. 5. 2010. Je tedy nepochybné, že obě exekuce postihují souběžně stejné nemovitosti povinného.

Podle závěrů Nejvyššího soudu vyslovených v usnesení ze dne 21. července 2004, sp. zn. 20 Cdo 331/2004, uveřejněném pod číslem 2/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, na něž odkázal odvolací soud, „předmětem úpravy obsažené v zákoně č. [119/2001](#) Sb. není postup soudů v případech souběhu výkonu rozhodnutí (podle občanského soudního řádu), nařízeného i prováděného soudem, s exekucí (podle exekučního řádu), nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem, nýbrž - jak to plyne z jeho § 1 a § 2 odst. 1 písm. a) - tento předpis upravuje postup soudů, soudních exekutorů a dalších orgánů v případech souběhu „exekuce“ nařizované (vždy podle občanského soudního řádu) soudem a prováděné (podle téhož předpisu) soudem nebo (podle exekučního řádu) soudním exekutorem na jedné straně, s „exekucí“ daňovou (podle zákona č. [337/1992](#) Sb.), případně správní (podle zákona č. [200/1990](#) Sb.) na straně druhé“. K tomuto závěru se Nejvyšší soud přihlásil i ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 15. února 2006, uveřejněném pod číslem 31/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

V usnesení ze dne 5. dubna 2011, sp. zn. 20 Cdo 4071/2009, zaujal Nejvyšší soud závěr: „Z právní

úpravy výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti vyplývá, že nemůže současně probíhat více řízení o výkon rozhodnutí prodejem stejné nemovitosti. Totéž platí i pro řízení exekuční [§ 69 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů“ (rozuměj ve znění účinném do 31. 10. 2009)]. Má-li proto oprávněná z jiného exekučního řízení proti povinné jinou pohledávku a požaduje-li její uspokojení prodejem téže nemovitosti, může ji (a tudíž i musí) přihlásit do rozvrhu v již nařízené exekuci, týkající se prodeje této nemovitosti. Další exekuce prodejem téže nemovitosti musí být zastavena podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 2007, sp. zn. 20 Cdo 1673/2006)“.

Zákonem č. [286/2009](#) Sb. byl s účinností od 1. 11. 2009 změněn zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, zákon č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [265/1992](#) Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [7/2002](#) Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k námitkám v dovolání jde tedy o posouzení, zda jsou správné právní názory odvolacího soudu, že „od 1. 11. 2009 došlo ke změně exekučního řádu jen v tom, že předmětem jeho úpravy je i postup v případech souběhu výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. nařízeného a prováděného soudem s exekucí podle exekučního řádu nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem, že před novelou ani po ní citovaný zákon neupravuje postup soudů a soudních exekutorů při provádění exekucí souběžně postihujících tutéž věc, které byly nařízeny soudem a prováděny soudním exekutorem podle exekučního řádu, a že změnu nepřineslo ani ustanovení § 130 odst. 3 zákona č. [120/2001](#) Sb., které bylo do zákona doplněno novelou provedenou zákonem č. [286/2009](#) Sb., neboť to řeší postup souběhu exekuce (podle exekučního řádu) a soudního výkonu rozhodnutí (podle o. s. ř.)“.

Podle Čl. II bodu I. přechodných ustanovení k novele exekučního řádu není-li dále stanoveno jinak, použije se exekuční řád ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

Podle § 130 odst. 3 exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 11. 2009, jsou-li exekucemi prováděnými podle tohoto zákona i výkonem rozhodnutí prováděným podle občanského soudního řádu postiženy tytéž věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty, postupuje se podle zákona, kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí (zákon č. [119/2001](#) Sb.).

Citovaným zákonem č. [286/2009](#) Sb. byl s účinností od 1. 11. 2009 změněn mimo jiné i zákon č. [119/2001](#) Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, v jeho § 2 písmeno a) včetně poznámek pod čarou č. 1 až 3, jenž zněl: „Pro účely tohoto zákona se rozumí exekucí výkon rozhodnutí nařizovaný soudem a prováděný soudem nebo soudním exekutorem podle zvláštních právních předpisů1), daňová exekuce nařizovaná a prováděná správcem daně podle zvláštního právního předpisu2), a výkon rozhodnutí nařizovaný a prováděný orgánem veřejné správy podle zvláštního právního předpisu“, tak, že zní: „Pro účely tohoto zákona se rozumí exekucí výkon rozhodnutí nařizovaný a prováděný soudem podle zvláštního právního předpisu1), exekuce nařizovaná soudem a prováděná soudním exekutorem podle zvláštního právního předpisu1a), daňová exekuce nařizovaná a prováděná správcem daně podle zvláštního právního předpisu2) a exekuce nařizovaná a prováděná správním orgánem podle zvláštního právního předpisu3).

Poznámky pro čarou zní:

„1) Zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

1a) Zákon č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. [500/2004](#) Sb., správní řád, ve znění zákona č. [413/2005](#) Sb.“.

V § 2 písm. e), jenž zněl: „nařízením exekuce vydání rozhodnutí, jímž soud nařídil výkon rozhodnutí nebo nařídil exekuci, vydání exekučního příkazu správcem daně a vydání příkazu orgánem veřejné správy“, byl zákon č. [119/2001](#) Sb. změněn tak že, se slova „a vydání příkazu orgánem veřejné správy“ nahrazují slovy „nebo správním orgánem“. V § 14 pak byl doplněn odstavec 5, který zní: „Zpeněžením nemovitosti zanikají účinky dalších nařízení výkonu rozhodnutí a exekučních příkazů v rozsahu týkajícím se zpeněžené nemovitosti.“.

Zákon č. [286/2009](#) Sb. ve vztahu k zákonu č. [119/2001](#) Sb., který jím byl novelizován, neobsahuje žádná přechodná ustanovení.

Na tomto místě Nejvyšší soud (shodně jako v rozsudku ze dne 24. listopadu 2010, sp. zn. 29 Cdo 3509/2010) podotýká, že jako východiska, na nichž spočívá i jeho rozhodovací činnost (srov. např. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 45/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem již ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.-1/96, uveřejněném ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazku 9, ročníku 1997, části I., pod pořadovým číslem 9. V něm Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamená bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e ratione legis před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody), a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovodit z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým.

Podle důvodové zprávy k návrhu zákona č. [286/2009](#) Sb. „navrhované znění § 130 odst. 3 exekučního řádu řeší postup při souběhu exekuce a výkonu rozhodnutí, resp. případ, kdy v rámci těchto řízení byly postiženy tytéž majetkové hodnoty a odkazuje na postup podle zákona č. [119/2001](#) Sb.“.

V téže důvodové zprávě k návrhu změny zákona č. [119/2001](#) Sb. k bodu 1 a 2 [§ 2 písm. a) a e)] se uvádí: „Navrhuje se technická změna definice obsažené v písm. a) a e). Nová formulace terminologicky odpovídá platným právním úpravám výkonu rozhodnutí a exekuce v občanském soudním řízení, exekučním řízení, správním řízení a daňovém řízení“.

V bodu 3 (ke změně § 14 odst. 5 zákona č. [119/2001](#) Sb.) je pak v důvodové zprávě vysvětleno: „Navržené ustanovení má za cíl zajistit výmaz o prováděných exekucích, byla-li předmětná nemovitost, k níž se exekuce pojí, již vydražena. V případě, že se určité nemovitosti týká více exekučních příkazů, a nemovitost je v prvním z exekučních řízení zpeněžena, se proto stanoví, že účinky dalších exekucí zanikají. Vzhledem k dosavadní absenci takového ustanovení zůstávají další exekuční řízení pouze přerušena a je pro vydražitele obtížné zajistit výmaz poznamenek o probíhajících

exekucích prostřednictvím jednotlivých exekutorů. Navíc dosavadní postup administrativně zatěžuje soudy a exekutory a snižuje se prodejnost nemovitostí prodávaných v exekuci, neboť je to negativně vnímáno zájemci o koupi nemovitosti, na niž je vedeno několik exekucí. Tyto jevy by měla nová úprava odstranit“. K bodu 4 až 7 (ke změně § 16 a § 16a cit. zákona) dále, že „navrhovanou změnou se řeší problematika střetu exekucí, které postihují podnik povinného. Navrhuje se transparentní řešení, spočívající v evidenci pořadí jednotlivých exekucí s tím, že přednost má ta dřívější a řízení v ostatních exekucích se v tomto směru přerušují až do skončení oné předchozí exekuce. Pro případ stejného data u kolidujících exekucí rozhodne o pořadí obecný soud povinného“.

Vzhledem ke shora uvedenému se dovolací soud ztotožňuje s námitkami v dovolání, že z pojmu „exekucemi“ obsaženého v ustanovení § 130 odst. 3 exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 11. 2009, lze jazykovým výkladem dovodit, že zákon č. [119/2001](#) Sb., ve znění zákona č. [286/2009](#) Sb., je - mimo případů uvedených v R 2/2006 - třeba aplikovat nejen při souběhu výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti podle občanského soudního řádu s exekucí prodejem nemovitosti podle exekučního řádu, ale také v situaci, jsou-li tytéž nemovitosti postiženy dvěma či více exekucemi podle exekučního řádu. Pro tento závěr svědčí i argumenty uvedené v důvodové zprávě k návrhu zákona č. [286/2009](#) Sb., a to jak k novele exekučního řádu, tak i k novele zákona č. [119/2001](#) Sb., z nichž vyplývá vůle zákonodárce řešit postup při souběhu exekuce a výkonu rozhodnutí, jakož i případy, kdy v rámci exekucí nařízených soudem a prováděných soudními exekutory byly postiženy tytéž majetkové hodnoty povinného, a to podle zákona č. [119/2001](#) Sb.

Závěr, že na souběh exekucí podle exekučního řádu je třeba aplikovat zákon č. [119/2001](#) Sb., zastává i odborná literatura [srov. Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání, Praha 2010, str. 457 - výklad k § 130 odst. 3 exekučního řádu, podle kterého „podřízení střetu exekucí prováděných podle exekučního řádu zákonu č. [119/2001](#) Sb., které přinesla novela č. [286/2009](#) Sb., vyřešilo mnohačetné výkladové obtíže při dosavadní aplikaci pravidel daných v o. s. ř. pro střety výkonů rozhodnutí“].

Z uvedeného pro danou věc vyplývá, že byly-li exekučním příkazem soudního exekutora JUDr. Jana Grosama ze dne 21. 2. 2008, č. j. 025 EX 712/08 - 5, a exekučním příkazem soudního exekutora JUDr. Jana Pazderky ze dne 12. 9. 2008, č. j. 117 EX 1363/08 - 23, postiženy tytéž nemovitosti povinného, je třeba na souběh těchto exekucí aplikovat zákon č. [119/2001](#) Sb., ve znění účinném od 1. 11. 2009, byť exekuce prováděná soudním exekutorem JUDr. Janem Pazderkou měla být správně podle úpravy exekučního řádu ve znění účinném do 31. 10. 2009, zastavena (viz již zmíněné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. dubna 2011, sp. zn. 20 Cdo 4071/2009).

Protože usnesení odvolacího soudu není správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl tudíž naplněn, Nejvyšší soud je podle § 243b odst. 2, věty za středníkem, o. s. ř. zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta před středníkem, o. s. ř.), aniž bylo zapotřebí se zabývat dalšími námitkami uplatněnými v dovolání. V novém řízení bude na odvolacím soudu, aby se vypořádal s tvrzením oprávněné „směřujícím k prokázání neexistence pohledávky T. H.“ i se všemi ostatními námitkami v jejím odvolání proti usnesení soudního exekutora, přičemž nebyly-li by tyto námitky opodstatněné, bude při svém rozhodnutí vycházet rovněž z úpravy zakotvené v ustanoveních § 14 a § 15 zákona č. [119/2001](#) Sb.

Právní názor vyslovený v tomto usnesení je závazný; v novém rozhodnutí odvolací soud rozhodne nejen o nákladech dalšího řízení, ale znovu i o nákladech řízení původního, tedy i dovolacího (§ 243d odst. 1, věta druhá, o. s. ř.), případně bude o náhradě nákladů dovolacího řízení rozhodnuto ve zvláštním režimu (část první, hlava VI. exekučního řádu).

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochrana spotřebitele \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určení otcovství \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Jméno v obchodní firmě právnické osoby](#)
- [Dokazování](#)
- [Bolestné](#)